Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: **Dualita současného kabaretního proudu**
Studijní obor: Teorie a dějiny divadla
Autorka práce: Gabriela Dorantová
Vedoucí práce: Mgr. Petr Christov, Ph.D.
Oponent: Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

Gabriela Dorantová si v bakalářské práci stanovila obtížný cíl: popsat současný český kabaret. Jak se ukázalo, je kabaretní život v Čechách velmi rozmanitý, snad rozmanitější než čekala sama autorka práce. Asi proto vyznívá její práce dosti rozpačitě.

Úkol si komplikuje už rozsáhlým úvodním historickým exkurzem, který jí zabírá šest stran z necelých čtyřiceti. Vzhledem k tomu, že historické podoby kabaretu v Československu jsou velmi dobře zpracovány, bylo by možná výhodnější přistoupit ihned k samotnému průzkumu problému. Později sice využívá znalosti o prvorepublikovém kabaretu v kapitole o inspiracích touto epochou, ale i tam se mi zdá vhodnější odkazovat na odbornou literaturu. Na počátku bych naopak očekávala lepší definicí toho, co hodlá sama autorka považovat za okruh svého zájmu, protože se později dostane až k hraničním žánrům kabaretu, jak jev nazývá. Kudy podle ní ona hranice probíhá? Tato otázka je o to palčivější v okamžiku, kdy se do textu vloudí i pojem estráda, který však dále není využit, a tak televizní zábavu může jedním dechem spojit i s kabaretem (s. 16), aniž by bylo osvětleno, proč estráda k tomuto účelu nestačí. Na jiném místě, v závěru historického exkurzu do předválečných dějin kabaretu, Gabriela Dorantová píše, že „nakonec přeci jen vznikl skutečný kabaret…," a to v terezínském ghettu. Zajímalo by mne, co tímto pojmem, tedy „skutečný kabaret" míní, s čím jej porovnává a jak by charakterizovala jeho nutné rysy. Na s. 31 se pak pracuje v souvislosti s kabaretem a travesti show s pojmem „čistá zábava", který je ovšem dosti špatně definovatelný. Doporučila bych k lepší definici účelu jednotlivých odrůd kabaretu a hraničních žánrů používat lépe zavedené termíny jako midcult, masová kultura apod.

Práce má v titulu pojem dualita. Ten se mi zdá poněkud matoucí, protože později jedna z kapitol přiznává už svým názvem, že dualita nebude v rozčleňování podob

kabaretu stačit (kapitola se jmenuje Dvě podoby duality současného českého kabaretu). Právě ono rozčleňování je ale podle mého názoru další spornou metodou práce. Autorka vymezuje tři skupiny (počítám-li správně a správně-li si členění vykládám; kde je tedy inzerovaná dualita?) jevištních produkcí tohoto typu: kabarety navazující na prvorepublikovou poetiku, kabarety moderního typu a kabarety ve velkých kamenných divadlech (kam zařazuje zejména komorní produkce Divadla V Dlouhé, které bych ovšem s uvedenými adjektivy velký a kamenný spojovala jen s výhradami). Do každé skupiny zahrnuje několik souborů, jež se příslušné poetice podle autorky věnují. Snaží se charakterizovat jejich představení, ale vzhledem k omezenému prostoru se tak většinou děje jen útržkovitě a jaksi náhodným výběrem některých rysů. Často, zřejmě omezena rozsahem práce, spíše postuluje, aniž by svá tvrzení plně ozřejmovala – např. na s. 24 oznamuje, že v Kabaretu Červená 3ka jsou výkony účinkujících „strnulé a naprosto nulové", aniž by se o herectví v kabaretu dále zajímala, nebo alespoň osvětlila, proč je toto tvrzení oprávněné a jak zapadá do celkové charakteristiky skupiny.

Všechny tyto poznámky k práci jsou podloženy jedním základním problémem, a tím je nedostatečně ujasněná metoda výzkumu. Je pochopitelné, že na čtyřiceti stranách bakalářské práce nelze postihnout všechny soubory, jež se dnes věnují kabaretu. Metod, jak se vyhnout zmíněné povšechnosti, však je hned několik, od případové studie – rozbor jedné inscenace každého poetického proudu doplněný o zmínky o ostatních souborech pěstujících obdobnou poetiku, po obecně formulovaný text zakončený pokusem o výčet skupin, které spadají do jednotlivých skupin. Gabriela Dorantová si jistě zaslouží chválu za to, že se o postižení situace českého kabaretu pokusila, je však škoda, že ve své snaze zůstala v půli cesty.

Po formální stránce je text občas hůře srozumitelný, což je snad způsobeno touhou po kondenzovaném sdělení (např. když se popisuje průběh některého kabaretního čísla nebo dění na jevišti), jindy je formulačně neobratný (např. místo pěveckého programu máme na s. 9 zpěvný program apod.), někdy se objevuje chybná či chybějící interpunkce. Žádný z těchto projevů však nepřerůstá únosnou mez.

Práce Gabriely Dorantové splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a hodnotím ji vzhledem k popsaným slabinám známkou **dobře.**

V Kladně dne 3. září 2013